

Yordam Kitap

Eserin Orijinal Adı:
Filosofia para principiantes (Rius)
(Grijalbo, México, 2013)

Yordam Kitap: 237 • Çizgilerle Felsefe • Rius

ISBN 978-605-172-072-2 • Çeviri: Çiçek Öztekin • Düzeltme: Özlem Yarkın

Kapak Tasarım: Savaş Çekiç • Uygulama: Gönül Göner

Birinci Basım: Nisan 2015 • İkinci Basım: Şubat 2016 • Üçüncü Basım: Kasım 2018

© Rius, 1997 (orijinali İspanyolca); © Yordam Kitap, 2012

(Bu eserin yayın hakları AnatoliaLit aracılığıyla alınmıştır.)

Yordam Kitap Basım ve Yayın Tic. Ltd. Şti. (Sertifika No: 10829)

Çatalçeşme Sokağı Gendaş Han No: 19 Kat: 3 34110 Çağaloğlu - İstanbul

Tel: 0212 528 19 10 • W: www.yordamkitap.com • E: info@yordamkitap.com

www.facebook.com/YordamKitap • www.twitter.com/YordamKitap

instagram.com/yordamkitap

Baskı: İnkılap Kitabevi Baskı Tesisleri (Sertifika No: 10614)

Çobançeşme Mah. Altay Sok. No: 8

Yenibosna - Bahçelievler / İstanbul

Tel: (0212) 496 11 11

Rius

ÇİZGİLERLE FELSEFE

İspanyolcadan Çeviren:
Çiçek Öztekin

Yordam Kitap

Rius, Eduardo Humberto del Río García

Meksikalı aydın, karikatürist, yazar. 1934'te Zamora, Michoacán'da doğdu. Tüm dünyada Rius adıyla bilinir. 100'ü aşkın kitabı vardır. Rius, kararlı bir siyasi aktivist; ülkesindeki iktidarın ve ABD'nin neoliberal öğretilerine, ayrıca Katolik Kilisesi'ne karşı eleştiri oklarını yönelten ilerici bir çizerdir.

İlk karikatürleri 1955 yılında *Já-Já* dergisinde çıktı. 1960'larda Meksika'nın belli başlı bütün dergi ve gazetelerine karikatürler çizdi. Meksika hükümetini keskin mizahıyla eleştirdiği *Los Supermachos* ve *Los Agachados* serileriyle halkın sevgisini kazandı. Siyaset, vejeteryanizm, din, felsefe gibi konuları işlediği resimli kitapları arka arkaya geldi; herkesin anlayıp seveceği bir yalınlık ile keskin bir entelektüel duruşu bir araya getirmesiyle ün saldı. 1961'de, Moskova'da çıkan *İzvestiya*'ya çizen ilk yabancı oldu.

1970'te Küba tarihini ve devrimini anlattığı *Cuba para principiantes*'in İngilizce basımıyla birlikte dünyada da tanınmaya başladı. Ancak büyük ününe, 1972 tarihli *Marx para principiantes*'in İngilizceye çevrilmesiyle, 70'lerin sonunda ulaştı.

1990'larda, yeni yeni resimli kitaplar üretmeye devam ederken, bir yandan da *El Chahuistle* ve kurucuları arasında bulunduğu *El Chamuco* adlı siyasi eleştiri dergilerine sürekli katkıda bulundu. Meksika'daki siyasi mizahın, kendisinden sonra gelen kuşakları için önemli bir örnek teşkil etti.

Bugün 80 yaşında bir çınar, *El Chamuco*'da çizmeye devam ediyor.

Çizgilerle Lenin, Çizgilerle Kapitalizmin Korkunç Tarihi, Çizgilerle Ateistin El Kitabı, Çizgilerle Ekonomi; Yordam Kitap'tan çıkmış ve çıkacak olan diğer Rius kitaplarından bazıları.

FELSEFE
DENEN ŞEY
NE TUHAF
DEĞİL Mİ?

FELSEFE
GÖZLERİ KAPATIP
ZİHNİ AÇMA
SANATIDIR!

FELSEFE, HEPİMİZİN HAYATTA EN AZ BİR DEFA SORDUĐU
BÜYÜK SORULARA CEVAP ARAYIŐIDIR. MESELA:

BEN KİMİM?
NEREDEN
GELİYORUM,
NEREYE
GİDİYORUM?

BENİ BU DÜNYAYA
KİM VEYA NE
ATTI VE NEDEN?

DÜŞLERİNİ
SÜSLEYEN
ŞEY NE
MEKSİKALİ?
(*)

FELSEFE

YUNANCA

"PHİLOS": SEVGİ
VE

"SOPHIA": BİLGİ
KELİMELERİNİN
BİLEŞİMİNDEN
OLUŞUR. İNSANIN
BİLME, AKLINI
KULLANARAK
EVRENDEKİ
YERİNİ AÇIKLAMA
İSTEĞİNDEN BAŞKA
BİR ŞEY DEĞİLDİR.

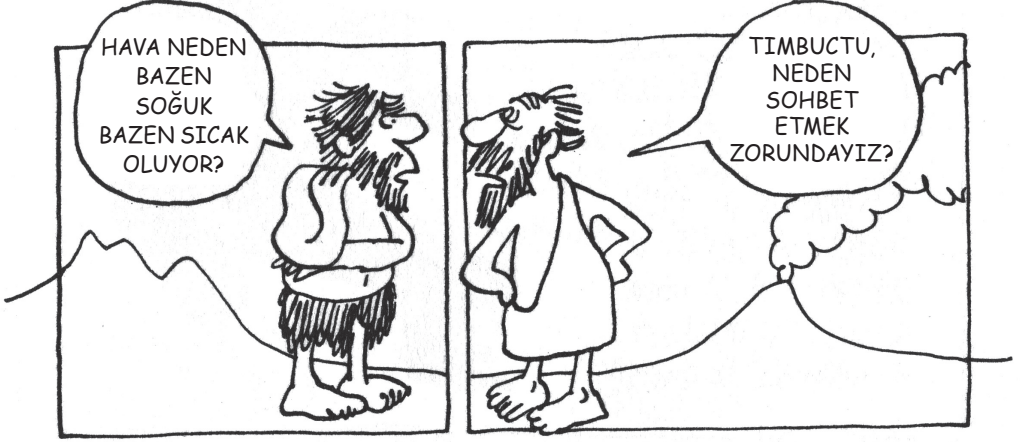

(*) 1979 YAPIMI BİR MEKSİKA FİLMİ.

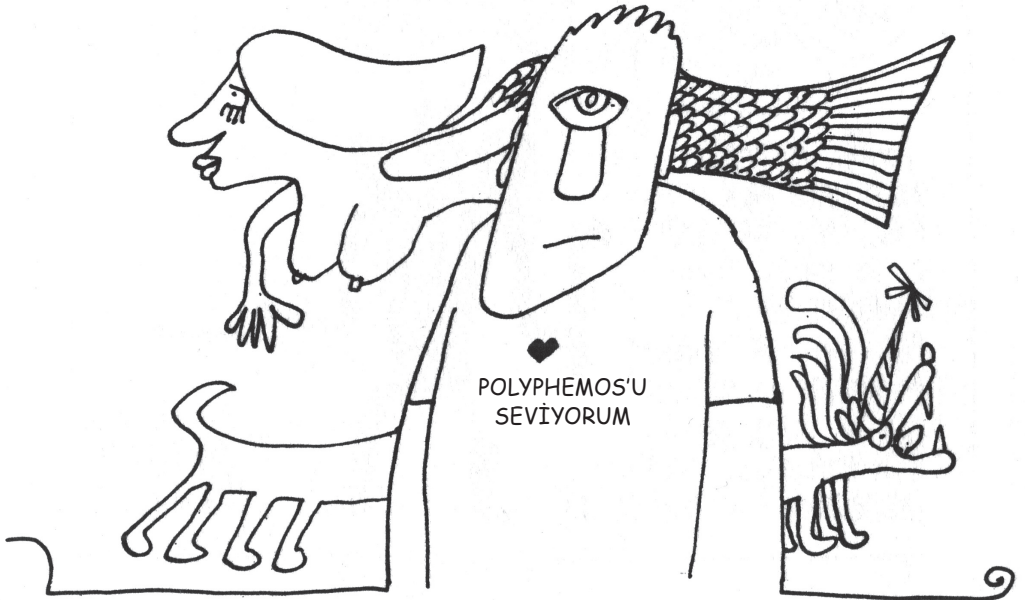
BAŞLANGIÇTA HER ŞEY KARANLIKTI, İNSANOĞLU ZİR CAHİLDİ,
ETRAFINDAKİ HER ŞEYDEN KORKUYORDU; SONRA BİR GÜN

AKIL YÜRÜTMEME

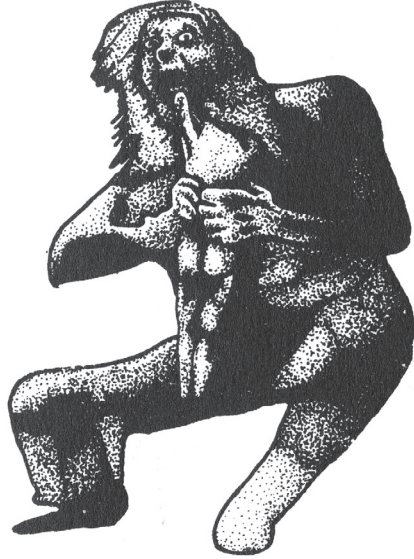
BAŞLADI VE KORKUSUNU YAVAŞ YAVAŞ YENDİ.

AKIL YÜRÜTMEME BAŞLAMADAN ÖNCE İNSANOĞLU BATIL, EZOTERİK (GİZEMLİ) AÇIKLAMALAR VE DİNÎ AYINLER İÇİNDE KAYBOLMUŞTU, HER ŞEYİ MİTLERE DAYANARAK AÇIKLIYORDU...

İŞTE BÖYLECE İNSAN
ZİHNİNDEN, BİRÇOK
KUDRETE SAHİP HER
TÜRDEN CANAVARLAR,
SÜPER HAYVANLAR, SÜPER
İNSANLAR DOĞMUŞ,
YAĞMUR YAĞDIRANLAR
MI DERSİNİZ, ŞİMŞEK
YOLLAYANLAR MI,
İNSAN YİYENLER Mİ...
DÜNYANIN VE BİLİNMEZ
EVRENİN SAHİPLERİ...

GÜNEŞ
ATEŞ
SAÇAN
DEV BİR
EJDERHA-
DIR...

VE DÜNYA DA
BİR KAPLUMBA-
ĞANIN SIRTIN-
DADIR, GECE
BİR DÜŞ GÖRÜR
VE...

BUGÜN MİTOLOJİ BİZE
GÜLÜNÇ GELEBİLİR
VEYA ÇOCUKLARIMIZA
HARİKA HİKÂYELER
ANLATMAMIZA YARAR...
FAKAT MİTOLOJİ, İLKEL
İNSANLARIN GÖZÜNDE
TÜM GİZEMLİ ŞEYLERİ
AÇIKLAMAYA YARAYAN
TEK HAKİKATTİ...

(TABİİ BUGÜN HÂLÂ
BAZILARI İÇİN ÖYLE
OLMAYA DEVAM
EDİYOR, O DA AYRI
KONU...)

VE BİR GÜN İNSANOĞLU
MİTLERDEKİ ÇELİŞKİLER
ÜZERİNE AKIL YÜRÜTMEME VE
FANTEZİNİN ÖTESİNİ GÖRMEYE
BAŞLADI, YANİ MİTOLOJİ
TEMELLİ DÜŞÜNMEYİ BIRAKTI
VE MANTIKSAL DÜŞÜNMEYE
BAŞLADI, İŞTE O ZAMAN
FELSEFE DOĞDU.

NE ZAMAN
OLMUŞ BU
İŞ? KİMSE
BİLMİYOR...

↓
ANCAK
FELSEFENİN
EN AZ 2500
YILDIR VAR
OLDUĞU,
YAPILDIĞI
BİLİNİYOR.

İNSANOĞLU 2500
YILDAN ÇOK DAHA
ÖNCE DÜNYA
ÜZERİNDE VAR
İDİYSE NEDEN
2500?

BURADA SÖZ
EDİLEN SADECE
BATI FELSEFESİ
DE ONDAN.

ESASEN BATI'DA,
DOĞU FELSEFESİNE
YÖNELİK NEREDEYSE
ZİR CEHALET SÖZ
KONUSU (HAFİF
TEPEDEN BAKAN).

VEYA ŞÖYLE
DİYELİM: DOĞU
SOYUTLA,
BATI SOMUTLA
İLGİLİDİR.

BATI HEP ŞU DÜNYAMIZIN MADDİ TEMELİNİ AÇIKLAMAKLA İLGİLENMİŞTİR.
BUNA KARŞILIK DOĞU RUHANİ OLANIN PEŞİNE DÜŞMÜŞTÜR.

ŞÖYLE DE DENEİLİR:
BATI, DÜNYAMIZLA
SINIRLI KALMIŞ,
DOĞU, DÜNYANIN
ÖTESİNİN ARAYIŞINA
GİRİŞMİŞTİR.

ÖYLEYSE İKİ TÜR
FELSEFE Mİ VAR?

FİİLİYATTA DÜNYADA İKİ BÜYÜK FELSEFE HATTI OLAGELMİŞTİR:
DOĞU VE BATI FELSEFESİ.

AYRICA;

BATI FELSEFESİNDE DE İKİ BÜYÜK OKUL VARDIR:
İDEALİST VE MATERYALİST OKULLAR.

İDEALİSTLER
HER ŞEYİ DİNSEL
SAVLA LA
AÇIKLARLAR.

... HER ŞEYİ
BİLİMSSEL SAVLA LA
AÇIKLAYANLARA
DA MATERYALİST
DİYORUZ...

BU KİTAPTA İKİ
OKULDAN DA BİR AZ
SÖZ EDECEĞİZ, AMA
İKİSİNDE DE FAZLA
OYALANMAYACAĞIZ..

PEKİ YA DOĞU
FELSEFESİNE DE
BAKACAK MIYIZ?

EVET, ONA DA BAKACAĞIZ, AMA HER ŞEYE BAKMAMIZ MÜMKÜN
DEĞİL TABİİ. TEMEL OLARAK BATI FELSEFESİNE BAKACAĞIZ,
BİR DE HİNT, ÇİN VE YAKINDOĞU'DAN ÇIKIP BATI FELSEFESİNİ
ETKİLEMİŞ OLAN FELSEFE OKULLARINA, YANI İDEALİST
OKULLARA BAKACAĞIZ.

KİTABIN İLK BÖLÜMÜNDE İSA PEYGAMBERE
KADAR OLAN FELSEFE AKIMLARIYLA,
İLGİLENECEĞİZ, YANİ,

HRİSTİYANLIK
ÖNCESİ
FELSEFEYLE

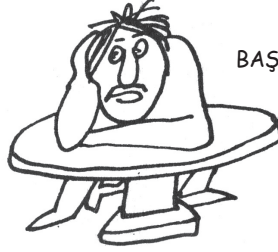

YUNANLILARLA
ÇIKALIM MI
YOLA?

YALNIZ Bİ DAKKA:
ÖNCE KİTAP HAKKINDA ÇOK ÖNEMLİ
BİR ŞEY SÖYLEMEK İSTİYORUZ...

1. BU, UZMANLARA
YÖNELİK BİR
KİTAP DEĞİL →

→ YENİ
BAŞLAYANLAR İÇİN

2. HER NE KADAR BURADA TÜM DÜNYA ANLASIN DİYE ÖZELLİKLE
BASİT VE ANLAŞILIR BİR DİL KULLANILMIŞ OLSA DA, KİTABI BÜYÜK
BİR SÜKÜNET İÇİNDE, HER BİR KELİMEYİ ANLAMAYA ÇALIŞARAK
OKUMANIZI TAVSİYE EDERİZ.

3. ZİHNİNİZİ TAMAMEN
AÇARAK OKUYUNUZ,
"BEN ZATEN BİLİYORUM"
DEMEYİNİZ,
ŞEYLERİ ÖNCE KABUL
EDİP SONRA MUHA-
KEME YAPINIZ, İNAN-
DIĞINIZ ŞEYLERLE
UYUŞMASA BİLE...

(BÖYLE YAPMA-
YANLARA DOĞ-
MATİK DENİR,
İSTER MARK-
SİST OLSUN
İSTER BAŞKA
ŞEY.)

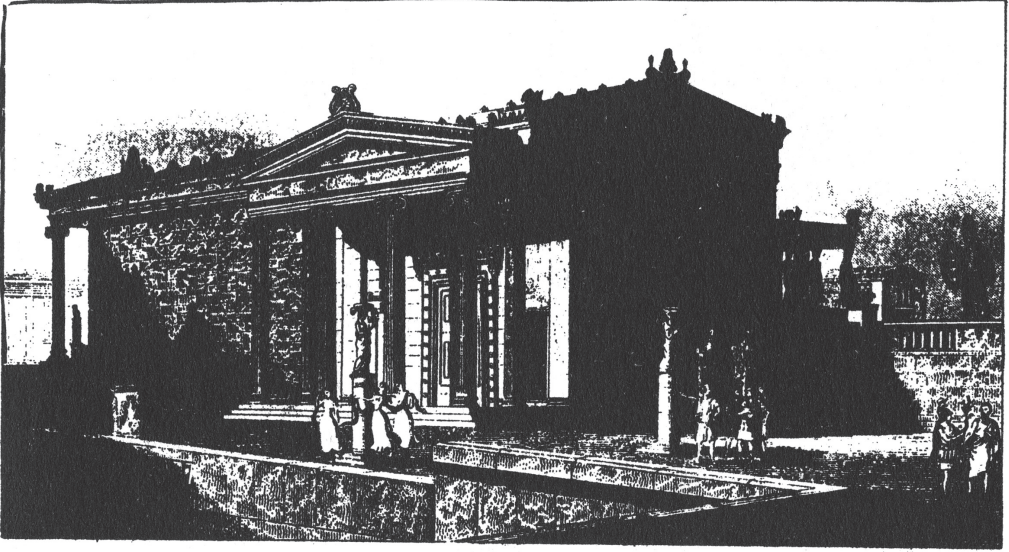
*Eh Başlayalım
O Halde*

YUNANLILAR

MESELA;
THALES
ANAKSİMANDROS
PYTHAGORAS
HERAKLİTOS
KSENOFANES
PARNENİDES
EMPEĐOKLES
ANAKSAGORAS
PROTAGORAS
SOKRATES
PLATON
ARİSTOTELES
ZENON
İLE.

MİLETOS BİR ZAMANLAR KÜÇÜK ASYA'NIN BATI YAKASININ EN ZENGİN TİCARET MERKEZİYDİ, LİMANINDAN VI. YÜZYIL ÖNCESİNDEN GÜNÜMÜZE BİLİNEN TÜM ÜLKELERE TİCARET YAPILIRDI. TÜM YUNANİSTAN'DA OLDUĞU GİBİ MİLETOS'TA DA HER TÜRLÜ SANAT VE BİLİM YEŞERMİŞTİ, HAVASI SUYU ORADA YAŞAYAN, KENDİLERİNİ "NEDEN?" SORUSUNU SORMAYA VAKFETMİŞ İNSANLARA İYİ GELİYORDU HERHALDE.

